

אוניברסיטת בר - אילן
המחלקה למדעי המדינה
לימודים לתואר שני - התמחות בבקורת

יסודות הבקורת החשבונאית
רו"ח גד פניני
 שנה"ל תשס"ו 71-718-39

יום הלימוד : יום ב' 20-22

מטרת הקורס : הקורס נועד להקנות לסטודנטים ידע תאורטי ומעשי בתחומי הבקורת החשבונאית. שימת דגש תינתן להבנה החשבונאית וליכולת הסטודנט לתכנן תוכנית בקורת לנושאים השונים.

תכנית הקורס : מושגים בחשבונאות. בסיסי דוח ואומדנים. עקרונות חשבונאיים. מבנה דוחות כספיים. קריאת דוחות כספיים. נתוח דוחות כספיים. יסודות הבקורת. מבנה הבקורת בארץ. תקני בקורת. נהלי בקורת. גילויי דעת. הכנת תכנית בקורת. בקרה פנימית. ראיית בקורת וניירות עבודה. דגימה סטטיסטית. טעויות מעילות ותרמיות. בקורת במערכות ממוחשבות. כתיבת דוחות בקורת.

שיטת הלימוד : שיטת הלימוד בקורס כוללת מיגוון אמצעים וטכניקות המרכיבים יחד את מערכת הלימוד כולה. הסטודנטים יקראו מראש לקראת כל נושא את החומר ברשימת הקריאה כאשר קיימת האפשרות שבתחילת שיעור אחד הסטודנטים יתבקש להציג את הנושא בפני הכתה. ייתכנו בחני פתע במהלך הלימודים.

לאחר מכן יתקיים דיון מונחה ושיעור שמטרתו להעמיק את ההבנה והבעיות סביב הנושא הנלמד. בסיום השיעור יקבלו הסטודנטים תרגיל לשעורי בית שישכם את הנושא באופן מעשי. אין חובת הגשת תרגילים.

דרישות הקורס: בסוף סימסטר א' תערך בחינה על החומר הנלמד ובסוף השנה תערך בחינה שנתית כוללת על כל החומר השנתי. במהלך הקורס יתכנו בחנים.

סילבוס מפורט לסימסטר א
דוחות כספיים – מהות, קריאה וניתוח
 ד"ר גד פניני, רו"ח

מוסמך במשפטים LL.M מוסמך במדעי המימון MSF

שעור מס'	נושאים	תרגילים	חומר קריאה*
1	הצגת מטרות הקורס, Bizportal, מהות החשבונאות, חשבונאות תמחירית מול חשבונאות פיננסית, הגדרת המשתמשים		מסגרת מושגית 9-11
2	נכסים התחייבויות והון, הכנסות והוצאות, רווח חשבונאי, רווח כלכלי, הזהות החשבונאית, חשבונות T	תרגיל נכסים התחייבויות והון	מסגרת מושגית 53-59,60-64,65-68,74-77,78-80
3	דוגמה לרישום פעולות בחשבונות T, כרטסת, מאזן בוחן, תהליך הבניה של הדוח הכספי, הצגת פרוט המשפחות לקבוצות משנה	תרגיל 5, תרגילי זהות חשבונאית	
4	שליפת מספרים מרשימות מאוזנות, מבנה הדוח הכספי - מאזן, דוח רוו"ה מפורט לסעיפים, רשימות: עלות המכירות, ייצור, הנכ"ל, מכירה	תרגיל 4, תרגיל 2, תרגיל 3	
5	בסיס צבירה ובסיס מזומן, דוח על תזרימי המזומנים, באורים לדוחות הכספיים	תרגיל דוח על תזרימי המזומנים, תרגיל בתזרים מזומנים	
6	כללי החשבונאות / אומדנים		מסגרת מושגית 12-46
7	מבוא לנכסים, מזומנים, חייבים + חומ"ס, חתך חשבונאי והוצאות / הכנסות מראש	תרגיל חובות מסופקים	

	תרגיל מלאי תרגיל השקעות	מלאי - מהות, שיטות הערכה, Incoterms, השקעות	8
	תרגיל פחת	רכוש קבוע - מהות, פחת - מהות, שיטות פחת, רווח הון, רכוש אחר והוצאות נדחות	9
		מבוא להתחייבויות, התחייבויות שוטפות, התחייבויות לזמן ארוך, עתודות (פיצויים ומסים נדחים), התחייבויות תלויות, סעיפים מעין הונניים, הון	10
		מאזנים מאוחדים, קריאת דוח כספי	11
	תרגיל ניתוח דוחות	ניתוח דוחות ויחסים פיננסיים	12-13

סילבוס מפורט לסימסטר ב

יסודות הביקורת החשבונאית

ד"ר גד פניני, רו"ח

מוסמך במשפטים LL.M מוסמך במדעי המימון MSF

שעור מס'	נושא מס'	נושאים	תרגילים	חומר קריאה
1	1	מבוא לביקורת - מהות הביקורת	תרשים תהליך	
2	2	מטרת ביקורת דוחות כספיים ועקרונות כלליים לעריכת ביקורת	ג"ד 73	
3	3	תקני ביקורת		
4	4	תכנון הביקורת	ג"ד 74	
5	5	מהותיות	ג"ד 86	
6	6	הערכת סיכונים	ג"ד 80	
7	7	תיעוד וניירות עבודה	ג"ד 87	
8	7	ראיות ביקורת	ג"ד 82, 83	
9	9	אישורים חיצוניים וביקורת חייבים	ג"ד 84	
10	8	דגימה בביקורת	ג"ד 85	רו"ח 446 מ 06/2004 עמ' 211
11	9	דוח המבקרים	ג"ד 90	
12		המנעויות והסתייגויות בדוח המבקרים		
13	10	תקשורת בנושאי ביקורת עם גורמים המופקדים על בקרת העל בגוף המבוקר	ג"ד 76	
14		התחשבות בעבודת הביקורת הפנימית	ג"ד 88	
15	11	ביקורת בסביבה ממוחשבת ו E-Commerce	ג"ד 89, 66	
16	12	מעילות ותרמיות בדוחות כספיים וביקורת חקירתית		
17	13	ביקורת סעיפים		

חומר קריאה נוסף, על פי רשימת קריאות. ב – 3 שעורים ראשונים מוקדש זמן לקריאת עתון כלכלי יומי והבנת מושגים בסיסיים מעולם הכלכלה, העסקים, המימון ושוק ההון. התלמידים נדרשים להכנס לאתרי אינטרנט הקשורים בנושא ועליהם ללמוד מילון מונחים כלכליים

רשימת קריאה [קריאות חובה סומנו ב - (ח)]:

1. פרסומים מקצועיים של לשכת רואי חשבון בישראל:
(הפרסומים נמצאים ברובם באוסף הספרייה לכלכלה)

- ✓ עקרונות חשבונאיים וכללים לדווח כספי. (ח)
 - ✓ תקני בקורת ונוהלי בקורת. (ח)
 - ✓ מסגרת מושגית (ח)
 - ✓ דוחות כספיים לדוגמא. (ח)
 - ✓ גילויי דעת שצויינו. (ח)
 - ✓ תקני חשבונאות בהתאם לנושא הנלמד. (ח)
 - ✓ המדריך לחבר של לשכת רואי חשבון בישראל. (פרסומים מקצועיים כרכים א, ב, ג ותוספות)
 - ✓ חוברות רואה החשבון (על פי מאמרים ספציפיים שיצוינו). (ח)
- כתב עת בספרייה לכלכלה ומנהל עסקים**

2. חוקים ופקודות:

✓ פקודת החברות
בספרייה לכלכלה ומנהל עסקים : שמור לפי ישר. חק. (289955)

✓ חוק החברות
בספרייה לכלכלה ומנהל עסקים : תדפיס 3539 (417781)

✓ חוק רואי חשבון ותקנותיו.
בספרייה לכלכלה ומנהל עסקים : תדפיס 5722 (364035)

✓ חוק הבקורת הפנימית.
תדפיס 5633 (363134)

✓ חוק ניירות ערך ותקנותיו. (ח)
E 346.092 ישר. חק. תשל"ח (תשמ"ח) (102865)

✓ חוק החברות הממשלתיות ותקנותיו.
תדפיס 5723 (364040)

✓ חוקים שונים שיש בהם התייחסות לבקורת (חוק מבקר המדינה, פקודת העיריות וכד').
יש לחפש בקטלוג הספרייה לפי שם החוק ולחילופין במאגר הפדאור

3. יעקב ברקאי, רו"ח –

✓ חשבונאות ודווח כספי - נכסים.
שמור מדעי המדינה לפי ברק. חש. (369724)

✓ חשבונאות ודווח כספי - התחייבויות והון.
שמור מדעי המדינה לפי ברק. חש. (423107)

✓ חשבונאות ודווח כספי - הרווח.
שמור מדעי המדינה לפי ברק. חש. (369711)

4. פרופ' בן ציון ברלב, רו"ח – חשבונאות פיננסית תיאוריה וישומים, האוניברסיטה העברית מהדורה שניה, תשנ"ח
בספריה לכלכלה ומנהל עסקים : שמור לפי ברל.חש – דלפק (296698)

5. אריה גרומן, רו"ח, נהול חשבונות בשנת המס 2004.
אין

6. אריה גרומן, רו"ח, בקורת פנימית 1997.
אין

7. פרופ' הרצל פטל, רו"ח, "בקורת חשבונות", הוצאה לאור פלס בע"מ, מהדורה חמישית, 2004
אין

8. ד"ר יאיר אינגבר, ניתוח דוחות כספיים, המכון לפיריון עבודה.
שמור מדעי המדינה לפי אי.נת (254098)

9. כתבי עת מקצועיים (חוברת רו"ח, המבקר הפנימי וכיו"ב).
בספריה לכלכלה ומנהל עסקים

10. מאמרים נבחרים כפי שימסרו מעת לעת ע"י המרצה. (ח)

11. רפורמת הדיווח ברשויות מקומיות לאור המלצות "ועדת ברנע" ו"ועדת אמרני" - אוניברסיטת תל אביב, נובמבר 2000

12. עתונות כלכלית ועתונות יומית

13. פרסומים מאמרים וכתבות באתרי אינטרנט

14. פסקי דין על פי הפניה (ח)

מרצה:

ד"ר גד פניני, רו"ח

טלפון: 03-6121426

פקס: 03-6121429

E-MAIL: penini@zahav.net.il

מתרגל:

יוסי לינדנר רו"ח

טלפון: 03-5483878

נייד: 052-782035

אתר: www.geocities.com/gad_penini/home.html